

Masarykova univerzita
Ekonomicko- správní fakulta
Študijný obor: Verejná ekonomika

TERCIÁRNE VZDELÁVANIE

Seminárna práca do predmetu Ekonomika verejného sektoru

Monika Malečková

December 2009

Obsah

1. ÚVOD	3
2. CHARAKTERISTIKA TERCIÁRNEHO VZDELÁVANIA	4
3. CIELE TERCIÁRNEHO VZDELÁVANIA	4
4. ZARADENIE ODVETVIA VO VEREJNOM SEKTORE PODĽA KRITÉRIA POTRIEB	4
5. ŠTRUKTÚRA VYSOKÝCH ŠKÔL	5
6. ORGANIZÁCIA A RIADENIE VYSOKÝCH ŠKÔL	5
7. HISTORICKÉ ASPEKTY	6
8. UPLATNENIE VEREJNEJ KONTROLY	7
9. UPLATNENIE FAKTOROV EFEKTÍVNOSTI	7
10. FINANCOVANIE VYSOKÝCH ŠKÔL	8
10.1. Financovanie verejných a štátnych vysokých škôl	8
10.2. Financovanie súkromných vysokých škôl	9
11. AKTUÁLNE PROBLÉMY	10
11. 1. Aféra na Západočeskej univerzite v Plzni	10
11. 2. Zavedenie školného na vysokých školách	11
12. POROVNANIE TERCIÁRNEHO VZDELÁVANIA V ČESKEJ REPUBLIKE A VEĽKEJ BRITÁNII... ..	12
13. LEGISLATÍVA	14
14. ZÁVER	15
15. PRÍLOHY	16
16. LITERATÚRA	17

1. Úvod

Ako tému seminárnej práce som si vybrala odvetvie terciárneho vzdelávania, keďže vzdelanie je stále veľmi aktuálna a dôležitá, pretože rozvoj a kvalita ľudského potenciálu sú dôležité pre rozvoj krajiny. Ďalším dôvodom je to, že som študentkou vysokej školy, a preto sa ma daná téma priamo týka.

Cieľom mojej práce je charakteristika daného odvetvia. Na začiatku práce sa nachádza všeobecný popis terciárneho vzdelávania a jeho ciele. V ďalšej časti sa venujem štruktúre, organizácií a histórií vysokého školstva. Práca sa zaoberá aj financovaním a aktuálnymi problémami daného odvetvia. Na konci práce sa zameriavam na komparáciu s Veľkou Britániou.

2. Charakteristika terciárneho vzdelávania

Pojem terciárne vzdelávanie predstavuje každý typ vzdelávania uznávaný štátom, ktorý nadväzuje na vzdelanie ukončené maturitou. Terciárne vzdelávanie obvykle delíme na vysokoškolské a nevysokoškolské vzdelávanie.

3. Ciele terciárneho vzdelávania

Vo všeobecnosti je základným cieľom vzdelávania rozvoj osobnosti človeka, pochopenie základných spoločenských hodnôt a zásad.

Vysoké školy majú podľa zákona o vysokých školách¹ kľúčovú úlohu vo vedeckom, kultúrnom, sociálnom a ekonomickom rozvoji spoločnosti, pretože ponúkajú prístup k vysokoškolskému vzdelaniu, získaniu profesnej kvalifikácie a prípravu na odbornú činnosť. Navyše umožňujú získavať, rozširovať, prehĺbovať a obnovovať znalosti z rôznych oblastí poznania a kultúry. Dôležitú úlohu hrajú aj pri formovaní občianskej spoločnosti a príprave mladých ľudí na život v nej. Taktiež prispievajú k rozvoju na národnej aj regionálnej úrovni, a zároveň rozvíjajú medzinárodnú spoluprácu podporou spoločných projektov v zahraničí s obdobnými inštitúciami.

Cieľom vyšších odborných škôl je rozvíjať znalosti a schopnosti študenta získaných pri strednom vzdelávaní a poskytuje vzdelanie a praktickú prípravu na výkon náročných činností.

4. Zaradenie odvetvia vo verejnom sektore podľa kritéria potrieb

Školstvo, slúžiace na uspokojovanie potrieb vzdelávania, podľa kritéria potrieb radíme do odvetvia rozvoja človeka, teda do sektoru kam patrí kultúra, telesná kultúra, zdravotníctvo a sociálne služby. V globálnej štruktúre potrieb radíme školstvo medzi statky finálne a individuálne. Terciárne vzdelanie je verejne poskytovaný statok, avšak nemožno ho zaradiť medzi statky čisto verejné.²

¹ Zákon č. 111/1998 Zb., o vysokých školách v aktuálnom znení

² REKTORÍK, J. a kol. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3

5. Štruktúra vysokých škôl

Podľa kritéria vlastníctva môžeme vysoké školy rozdeliť na verejné, súkromné a štátne vysoké školy. Ďalej môžeme vysoké školy rozdeliť podľa typu ponúkaného štúdia. Na vysokých školách neuniverzitného typu je možné študovať len bakalárske študijné programy. Na univerzitách sa uskutočňujú všetky študijné programy, okrem bakalárskych aj magisterské a doktorandské študijné programy.

V Českej republike existujú už len dve štátne vysoké školy, a to Univerzita obrany v Brne, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo obrany a Policejná akadémia Českej republiky v Prahe, zriaďovateľom je ministerstvo vnútra.

Zákon o vysokých školách, ktorý umožnil vznik súkromných vysokých škôl, tiež stanovuje, že súkromné vysoké školy môžu vzniknúť ako právnické osoby, a to po schválení Ministerstva školstva, mládeže a telovýchovy.

Tabuľka 1: Počet vysokých škôl

	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Verejné vysoké školy	24	24	24	24	25	25	25	26
Štátne vysoké školy	4	4	4	2	2	2	2	2
Súkromné vysoké školy	17	27	28	36	39	38	43	45

zdroj: ÚIV

6. Organizácia a riadenie vysokých škôl

Vysoké školy sú verejnoprávnymi inštitúciami a ich organizáciu a činnosti upravujú vnútorné predpisy škôl. Štátne orgány môžu zasahovať do činnosti verejných vysokých škôl len na základe a v medziach zákona.

Samosprávne orgány verejnej vysokej školy

Akademický senát – je samosprávnym zastupiteľským akademickým orgánom, ktorý má najmenej 11 členov. Medzi jeho funkcie patrí napr. schvaľovanie rozpočtu a kontrola

využívania finančných prostriedkov , rozhoduje o zriadení, zlúčení, splynutí, rozdelení alebo zrušení vysokej školy na návrh rektora,...

Rektor – stojí na čele školy, jedná a rozhoduje o veciach školy pokiaľ zákon nestanoví inak. Rektora menuje a odvoláva prezident republiky.

Vedecká rada – prejednáva dlhodobý zámer vysokej školy, schvaľuje študijné programy ak to nepatrí do pôsobnosti do niektorej rady fakulty a vykonáva pôsobnosť v riadení na menovanie profesorom a v habilitačnom riadení.

Disciplinárna komisia – prejednáva priestupky študentov verejnej vysokej školy.

Ďalšie orgány verejnej vysokej školy

Správna rada verejnej vysokej školy – činnosť jej členov je úkonom v obecnom záujme. Vyjadruje sa napríklad k dlhodobému zámeru vysokej školy, rozpočtu a výročnej správa o činnosti, hospodárení vysokej školy.

Kvestor – riadi hospodárenie a vnútornú správu verejnej vysokej školy.

7. Historické aspekty³

Dôležitým obdobím pre vývoj vysokého školstva bol november 1989, keď začal postupný prechod k demokracii a trhovému hospodárstvu, čo prinieslo mnoho zmien v celej spoločnosti. V júli 1990 začal platiť zákon o vysokých školách, ktorý oslobodil vysoké školy od ideologických hľadísk a bola im navrátená autonómia, samospráva a akademické práva a slobody. Školy získali väčšiu slobodu aj vo finančnej oblasti. Bola rozšírená aj dostupnosť vysokoškolského vzdelania rozšírením škôl o regionálne. Avšak časom sa ukázali nedostatky zákona, ktorý nepostačoval na rozvoj neuniverzitných a súkromných vysokých škôl.

V roku 1998 bol prijatý nový zákon o vysokých školách, ktorý zmenil postavenie väčšiny štátnych škôl na verejnoprávne inštitúcie a dostali do vlastníctva všetok majetok, ktorý to tej doby využívali. Štátnymi verejnými vysokými školami ostali len školy vojenské a policajné. Ďalej zákon rozlíšil školy na univerzitné (ponúkajú všetky typy študijných programov) a neuniverzitné, a zároveň umožnil vznik súkromných vysokých škôl. Zákon bol už mnohokrát novelizovaný.

³ Európska komisia *Organizace vzdělávací soustavy České republiky* [online].c2008. [cit. 2009-12-15].

Dostupné na: <

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/CZ_CS.pdf>

O rok neskôr Česká republika podpísala Bolonskú deklaráciu. Cieľom Bolonského procesu je vybudovanie Európskeho vysokoškolského priestoru do roku 2010 pomocou harmonizácie akademických titulov, štruktúrovaného štúdia a zavádzania kreditných systémov. Súčasťou má byť aj zabezpečenie štandardov kvality v celej Európe.

8. Uplatnenie verejnej kontroly

Vysoké školy majú povinnosť zo zákona vypracovať výročnú správu o ich činnosti, ktorá obsahuje prehľad činností v danom roku, výsledky hodnotenia činností, zmeny vnútorných predpisov alebo v orgánoch a výročnú správu o hospodárení školy. Výročná správa o hospodárení mimo iné obsahuje ročnú účtovnú uzávierku, prehľad o peňažných príjmoch a výdajoch, stav a pohyb majetku a záväzkov. Tieto výročné správy sa predkladajú Ministerstvu školstva, mládeže a telovýchovy. Navyše musia vysoké školy pravidelne robiť hodnotenie činnosti vysokej školy a zverejňovať jeho výsledky, ktoré predstavuje vnútornú kontrolu vysokých škôl. Výročné správy, dlhodobý zámer a výsledky hodnotenia činnosti vysokej školy musia byť verejne prístupné.

Dôležitú úlohu na kontrole vysokých škôl má aj akreditačná komisia, ktorá sa stará o kvalitu vysokoškolského vzdelania. Medzi jej hlavné činnosti patrí hodnotenie činnosti vysokých škôl a kvality akreditovaných činností, ďalej posudzuje a vydáva stanovisko k záležitostiam, ktoré predloží minister.⁴

Vyššie odborné školy musia taktiež vypracovávať vlastné hodnotenie, ktoré je podkladom pre hodnotenie Českou školskou inšpekciou. Štruktúru, pravidlá a termíny vlastného hodnotenia určuje ministerstvo.⁵

9. Uplatnenie faktorov efektívnosti⁶

Faktory efektívnosti rozdeľujeme na vnútorné a vonkajšie. Medzi vonkajšie faktory, ktoré vypovedajú o naplňovaní cieľov z širšieho pohľadu potrieb spoločnosti, patrí:

- politické usporiadanie spoločnosti

⁴ Zákon č. 111/1998 Zb., o vysokých školách v aktuálnom znení

⁵ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

⁶ REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3

Napríklad pravica podporuje vyberanie školného na vysokých školách, ľavica sa prikláňa k bezplatnému školstvu.

- fungovanie tržného sektoru

S fungovaním tržného sektoru súvisí výber daní, ktorý je dôležitým zdrojom financovania inštitúcií terciárneho vzdelávania. Ďalším znakom fungujúceho tržného sektoru je aj existujúca konkurencia, najmä medzi vysokými školami.

- konkurenčné prostredie

Najdôležitejším faktorom pre konkurenciu je slobodný výber školy, ktorý je umožnený v terciárnom vzdelávaní. Konkurenciu zvyšuje neustále rastúci počet škôl a aj jednoduchšie podmienky pre štúdium v zahraničí.

- financovanie školstva podľa jeho úžitkov a výkonov

Kritérium, podľa ktorého sú školám pridelované dotácie, predstavuje počet študentov.

K vnútorným faktorom efektívnosti patrí:

- veda a technika,
- systém riadenia a vhodná deľba práce,
- štruktúra činnosti,
- kvalifikácia a angažovanosť pracovníkov.

10. Financovanie vysokých škôl

10.1. Financovanie verejných a štátnych vysokých škôl

Financovanie verejných vysokých škôl je upravené v § 18 zákona o vysokých školách. Verejné vysoké školy zostavujú rozpočet na jeden kalendárny rok a hospodária podľa neho. Tento rozpočet nesmie byť deficitný. Príjmy rozpočtu verejných vysokých škôl sú hlavne:

- príspevok zo štátneho rozpočtu na vzdelávaciu a vedeckú, výskumnú, vývojovú a inovačnú, umeleckú alebo inú tvorivú činnosť,
- podpora výskumu, experimentálneho vývoja a inovácii,
- dotácie zo štátneho rozpočtu (ďalej len dotácie),
- poplatky spojené so štúdiom,
- výnosy z majetku,

- iné príjmy, príspevky zo štátneho rozpočtu, štátnych fondov alebo Národného fondu a z rozpočtov obcí a krajov,
- výnosy z doplnkovej činnosti,
- príjmy z darov a dedičstva.

Dotácie sa verejným vysokým školám poskytujú na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov a programov celoživotného vzdelávania a s nimi súvisiacou činnosťou a na rozvoj vysokej školy. Dotácie môžu byť tiež poskytované na stravovanie a ubytovanie. Výška dotácií je určovaná typom a finančnou náročnosťou študijných programov, počtom študentov a výsledkami vo vzdelávacej, vedeckej, výskumnej alebo inej tvorivej činnosti a jej náročnosťou.⁷

Štátne vysoké školy sú financované svojimi zriaďovateľmi, teda Policejní akademie v Prahe Ministerstvom vnútra a Univerzita obrany v Brne Ministerstvom obrany.

10.2. Financovanie súkromných vysokých škôl

Súkromné vysoké školy sú povinné zaistiť finančné prostriedky pre svoju vzdelávaciu a vedeckú, výskumnú, vývojovú, umeleckú a inú tvorivú činnosť. Poplatky za štúdium nie sú regulované zákonom, škola ich určuje vo svojom vnútornom predpise. Pokiaľ súkromná vysoká škola pôsobí ako obecné prospešná spoločnosť, môže získať dotácie od ministerstva. Všetky školy môžu získať dotácie na ubytovacie a sociálne štipendium.⁸

⁷ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 2. vydání Praha: ASPI, a.s., 2003. 456 s, ISBN 80-73 57-052-1

⁸ Európska komisia *Organizace vzdělávací soustavy České republiky* [online].c2008. [cit. 2009-12-15]. Dostupné na: <
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/CZ_CS.pdf>

**Tabuľka 2: Výdaje na vysoké školstvo z rozpočtu kapitoly 333 – MŠMT
v rokoch 2002 až 2007 v tis. Kč**

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Výdaje na VŠ celkom	17 503 437	18 850 377	20 763 642	24 615 888	27 673 550	29 840 275
Neinvestičné výdaje	15 070 173	15 743 820	17 719 587	20 246 630	22 721 297	24 662 764
Investičné náklady	2 433 264	3 106 557	3 044 055	4 369 259	4 952 252	5 177 511
Podiel výdajov na VŠ v % HDP	0,7%	0,7%	0,7%	0,8%	0,9%	0,8%

Zdroj: ÚIV

11. Aktuálne problémy

11. 1. Aféra na Západočeskej univerzite v Plzni

Od septembra je meno Západočeskej univerzity spájané s viacerými aférami. Prvou bolo plagiátorstvo dizertačných prác. Študent odhalil, že prodekan Ivan Tomažič odpísal veľkú časť z iných textov a článkov.⁹ K tomu sa zistilo, že niektorí študenti získavali tituly v priebehu niekoľkých mesiacov, keď bežná doba štúdia je päť rokov. Medzi tzv. „rýchloštudentmi“ sú aj vplyvný podnikatelia, úradníci alebo policajti.¹⁰

Na základe tejto kauzy sa ministerstvo rozhodlo vykonať hĺbkovú kontrolu všetkých vysokých škôl, vrátane súkromných, čím chce zachovať dobré meno českého školstva. Kontrola začala na ostatných právnických fakultách v Českej republike. Bola preverená štandardná dĺžka štúdia absolventov na daných fakultách na základe dát Združených

⁹ Ondřej Nezbeda *Plagiátorská fakulta Západočeskej univerzity* [online]. Publikované dňa 2009-9-23 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://respekt.ihned.cz/c1-38400680-plagiatorska-fakulta-zapadoceske-univerzity>>

¹⁰ BLAŽEK, V. *Práva v Plzni: Podezřelých titulů je kolem dvaceti* [online]. Publikované dňa 2009-10-20 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://domaci.ihned.cz/c1-38713660-prava-v-plzni-podezrelych-titulu-je-kolem-dvaceti>>

informácií matrík študentov. Výsledky šetrenia ukázali, že na ostatných právnických fakultách sa žiadny „rychlostudenti“ neobjavili.¹¹

11. 2. Zavedenie školného na vysokých školách

Jedným z bodov reformy terciárneho vzdelávania bolo zavedenie školného, kvôli ktorému iniciatíva *Už se na to nemohu dívat* uskutočnila diskusiu. Diskusie sa zúčastnil aj spoluautor Bielej knihy terciárneho vzdelávania Daniel MÜNICH, ktorý prirovnal školné ku päťkorune v nákupnom košíku: „V obchodech to majú dobre zařízené. Už jen kvůli pětikoruně je člověk ochoten vrátit vozík na své místo a nenechá ho uprostřed parkoviště.“

Medzi hlavné argumenty školného patrila motivácia študentov k štúdiu a zvyšovanie kvality terciárneho vzdelávania. Ale väčšine študentov sa nepozdáva splácanie zálohovej platby štátu vysokým školám za študentov, ktorý budú svoj dlh splácať až po tom ako začnú pracovať. Obavy študentov, že školné sa bude postupne zvyšovať potvrdil aj Daniel MÜNICH: „Stát sice bude muset vložit do školství více peněz kvůli zálohám za studenty, ale na to si půjčí a školné dále mírně poroste, aby se tento státní dluh splatil.“¹²

Avšak po zverejnení prieskumu bolo zavedenie školného odložené. Podľa prieskumu by školné skomplikovalo alebo dokonca znemožňovalo štúdium až dvom tretinám študentov.¹³

¹¹ MŠMT *Práva v Praze, Brně a Olomouci: žádní „rychlostudenti“* [online]. Publikované dňa 2009-11-20 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.msmt.cz/pro-novinare/prava-v-praze-brne-a-olomouci-zadni-rychlostudenti>>

¹² KRUPKOVÁ, K. „Vzdělání pro nás není zboží,“ shodli se studenti na debatě o školném [online]. Publikované dňa 2009-12-18 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.ukacko.cz/vzdelani-pro-nas-neni-zbozi-shodli-se-studenti-na-debate-o-skolnem>>

¹³ KAŠPAR, M. Školné se zatím odkládá. *Dvě třetiny studentů by na něj prý neměly peníze* [online]. Publikované dňa 2009-12-11 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.ukacko.cz/skolne-se-zatim-odklada-dve-tretiny-studentu-by-na-nej-pry-nemely-penize>>

12. Porovnanie terciárneho vzdelávania v Českej republike a Veľkej Británii

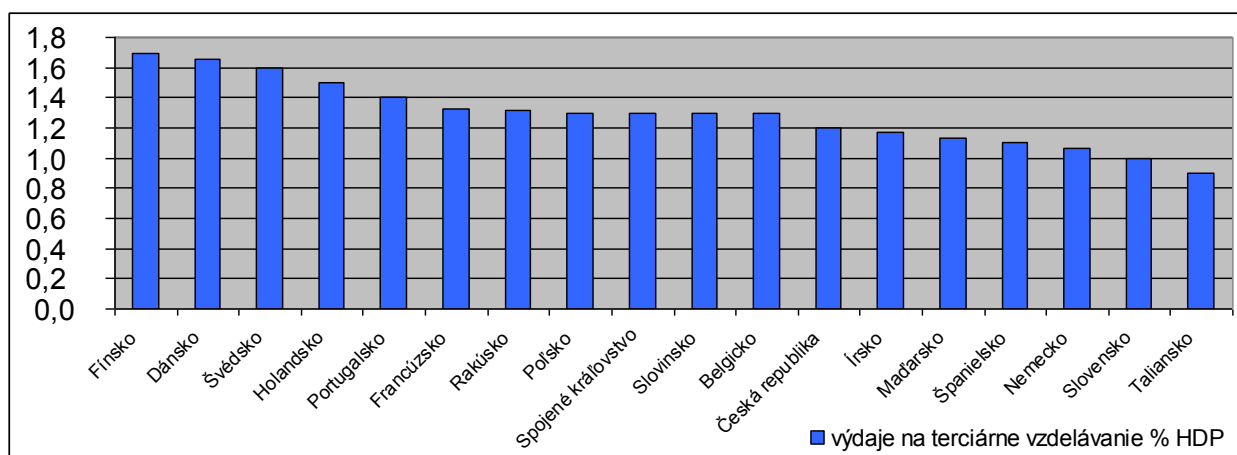
Podobne ako v Českej republike sa vo Veľkej Británii inštitúcie terciárneho vzdelávania rozlišujú na univerzitné a neuniverzitné. Univerzity sú samosprávne a samy si určujú aké tituly a kvalifikácie budú ponúkať. Medzi neuniverzitné patria internáty vysokoškolského vzdelávania (*colleges of higher education*) a malý počet univerzitných internátov (*university colleges*). Štúdium sa aj v Británii rozdeľuje na tri stupne, kde najčastejším je tzv. „*undergraduate level*“, ktorý bežne trvá 3 – 4 roky. Akademické kvalifikácie nie sú udeľované celoštátne, ako v Českej republike, ale sú udeľované jednotlivými inštitúciami. Univerzity a univerzitné internáty majú právomoc udeľovať vlastné tituly a kvalifikácie. U väčšiny internátov vysokoškolského vzdelávania tak musí urobiť externý orgán, napr. miestna univerzita.

Za rozdeľovanie finančných prostriedkov z centrálného rozpočtu sú zodpovedné Rád pre financovanie vysokého školstva. Rozdeľovanie prostriedkov závisí hlavne na počte študentov a na predmetoch, ktoré sú danou inštitúciou vyučované. K ďalším zdrojom škôl patria napríklad granty na výskum a školné platené domácimi aj zahraničnými študentmi. Od školského roku 1998/99 musia študenti platiť príspevok na úhradu školného podľa výšky ich príjmov. Študentom sú poskytované pôžičky, ktoré sa vláda snaží nastaviť tak, aby boli splatné v reálnych termínoch v podobnej čiastke ako si študenti požičali. Tempo splácania závisí na príjmoch dlžníka po absolvovaní vysokej školy.¹⁴

V prvom zobrazenom grafe možno sledovať podiel výdajov na terciárne vzdelávanie v percentách HDP v roku 2006. Zatiaľ čo výdaje v Českej republike boli výdaje 1,2%, v Británii boli výdaje len o desatinu vyššie, teda 1,3%. Výdaje Británie sa rovnajú priemerným výdajom EU19, avšak obe krajiny majú výdaje nižšie ako je priemer OECD.

¹⁴ Európska komisia *Struktury systémů vzdělávání, profesní přípravy a vzdělávání dospělých v Evropě* [online]. c2008. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/041_UN_CS.pdf>

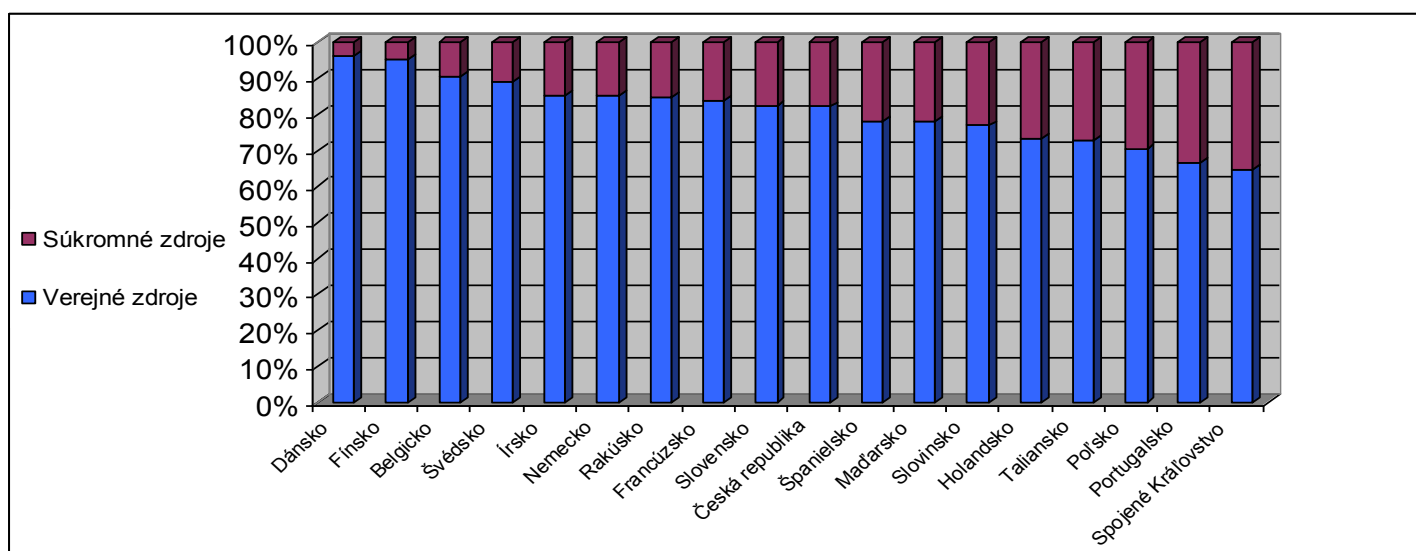
Graf 1: Výdaje na terciárne vzdelávanie v % HDP v roku 2006

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa údajov OECD

V nasledujúcom grafe je zobrazený pomer verejných a súkromných výdajov v roku 2006. Podiel súkromných výdajov na terciárne vzdelávanie je v Českej republike 17,9%, čo je menej ako priemer EU19 (18,9%) aj OECD (27,4%). Naopak vo Veľkej Británii je podiel súkromných výdajov jeden z najvyšších v Európe. Jednou z príčin je školné, ktoré sa pohybuje od 2700 EUR vyššie.

Graf 2: Podiel verejných a súkromných výdajov na celkových výdajoch terciárneho vzdelávania

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa údajov OECD

13. Legislatíva

- Zákon č. 111/1998 Zb., o vysokých školách v aktuálnom znení

V zákone je definované postavenie, ciele všetkých vysokých škôl a ich orgány. Pri verejných školách je v zákone upravené aj hospodárenie, financovanie,... Pri súkromných školách je definované za akých podmienok získajú štátny súhlas na činnosť. Ďalej sa zákon zaoberá pôsobnosťou ministerstva, akreditačnej komisie a pravidlami pre akreditáciu študijných oborov.

- Vyhláška č. 343/2002 Sb. o průběhu přijímacího řízení na vysokých školách
- Vyhláška č. 42/1999 Sb., o obsahu žádosti o akreditaci studijního programu
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

V tomto zákone je definovaný cieľ, stupeň a organizáciu vyššieho odborného vzdelávania, podmienky pre prijatie a ukončenie štúdia, dosahovaná kvalifikácia a akreditácia vzdelávacieho programu.¹⁵

- Vyhláška č. 10/2005 Sb., o vyšším odborném vzdělávání

¹⁵ Európska komisia *Organizace vzdělávací soustavy České republiky* [online]. c2008. [cit. 2009-12-15]. Dostupné na: <
http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/CZ_CS.pdf>

14. Záver

V seminárnej práci som sa zaoberala odvetvím terciárneho vzdelávania. Pod pojmom terciárne vzdelávanie musíme rozlišovať dva druhy škôl: vysoké školy, ktorým som venovala v práci väčšiu pozornosť a vyššie odborné školy.

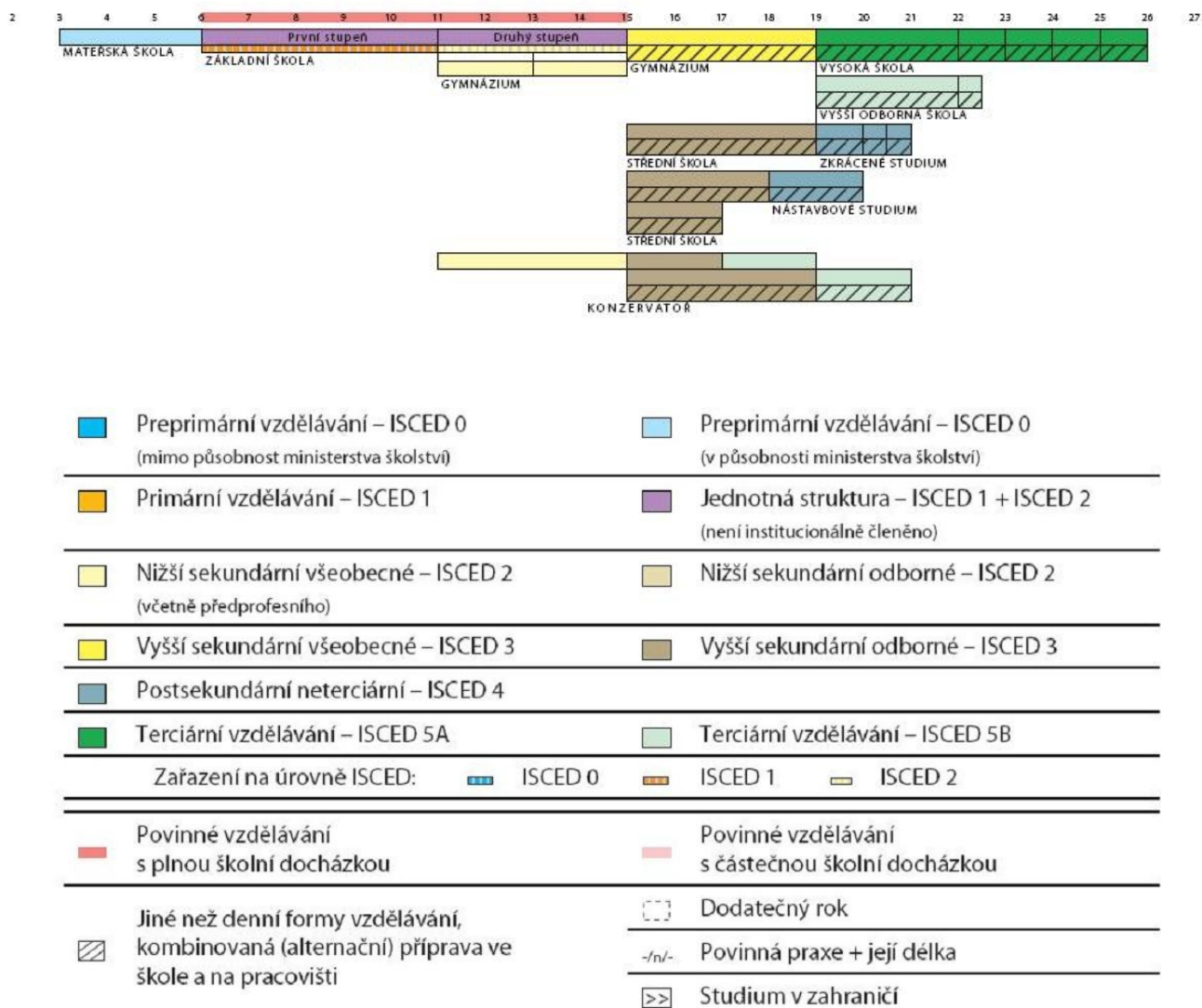
Vo vývoji systému vysokých škôl môžeme od revolúcie sledovať množstvo zmien. Medzi hlavné zmeny patrilo prijatie zákona o vysokých školách v roku 1998, ktorý priniesol vysokým školám väčšiu samostatnosť a efektívnejšie hospodárenie už s vlastným majetkom. V posledných rokoch je snaha o integráciu medzinárodného systému hodnotenia, čo výrazne uľahčuje možnosti štúdia v zahraničí.

V ďalšej časti práce sa venujem financovaniu verejných vysokých škôl, ktoré je financované prevažne z verejných zdrojov. Pre študentov je vysokoškolské štúdium momentálne „bezplatné“, aj keď stále aktuálnou témou je zavedenie školného, ktoré sa rozoberalo aj v súvislosti s novou reformou. .

Na konci práce sa zameriavam na porovnanie českého systému s britským. Veľkú Britániu som si vybrala preto, lebo jej podiel súkromných výdajov na celkových výdajoch terciárneho vzdelávania je jeden z najvyšších v Európe. Je to spôsobené zavedením príspevku na školné, ktorého výška je odvodená od výšky príjmov platiteľa. Ale v oboch krajinách sú celkové výdaje na terciárne školstvo podobné, teda priemerné až podpriemerné oproti ostatným krajinám Európskej únie a OECD.

15. Prílohy

Obrázok 1: Organizácia vzdelávacej sústavy Českej republiky v roku 2008/09

Zdroj: Eurydice

16. Literatura

- [1] REKTOŘÍK, J. a kol. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3
- [2] PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2. vydání Praha: ASPI, a.s., 2003. 456 s, ISBN 80-73 57-052-1

Internetové zdroje

- [1] Európska komisia *Organizace vzdělávací soustavy České republiky* [online]. c2008. [cit. 2009-12-15]. Dostupné na: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/CZ_CS.pdf>
- [2] NEZBEDA, O. *Plagiátorská fakulta Západočeskej univerzity* [online]. Publikované dňa 2009-9-23 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://respekt.ihned.cz/c1-38400680-plagiatorska-fakulta-zapadoceske-univerzity>>
- [3] BLAŽEK, V. *Práva v Plzni: Podezřelých titulů je kolem dvaceti* [online]. Publikované dňa 2009-10-20 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://domaci.ihned.cz/c1-38713660-prava-v-plzni-podezrelych-titulu-je-kolem-dvaceti>>
- [4] MŠMT *Práva v Praze, Brně a Olomouci: žádní „rychlostudenti“* [online]. Publikované dňa 2009-11-20 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.msmt.cz/pro-novinare/prava-v-praze-brne-a-olomouci-zadni-rychlostudenti>>
- [5] KRUPKOVÁ, K. „*Vzdělání pro nás není zboží,“ shodli se studenti na debatě o školném* [online]. Publikované dňa 2009-12-8 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.ukacko.cz/vzdelani-pro-nas-neni-zbozi-shodli-se-studenti-na-debate-o-skolnem>>
- [6] KAŠPAR, M. *Školné se zatím odkládá. Dvě třetiny studentů by na něj prý neměly peníze* [online]. Publikované dňa 2009-12-11 [cit. 2009-12-27]. Dostupné na: <<http://www.ukacko.cz/skolne-se-zatim-odklada-dve-tretiny-studentu-by-na-nej-pry-nemely-penize>>
- [7] Európska komisia *Struktury systémů vzdělávání, profesní přípravy a vzdělávání dospělých v Evropě* [online]. c2008. [cit. 2009-12-28]. Dostupné na: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/structures/041_UN_CS.pdf>
- [8] OECD *Education at a Glance 2009: OECD Indicators*. Paris: OECD Publishing, 2009. 471s. ISBN 978-92-64-02475-5. [online]. Dostupné na: <<http://www.oecd.org/dataoecd/41/25/43636332.pdf>>
- [9] Stránky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné na : <<http://www.msmt.cz/>>
- [10] Stránky Ústavu pro informace ve vzdělávání. Dostupné na : <<http://uiv.cz/>>

[11] Stránky The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency. Dostupné na : <
http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php>

Legislativa

[1] Zákon č. 111/1998 Zb., o vysokých školách v aktuálním znění

[2] Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání